

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

10 november 2022

Inleiding

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

1. Riolering
2. Gebouwen
3. Kunstwerken
4. Wegen
5. Water
6. Groen
7. Spelen
8. Sport
9. Begraafplaatsen
10. (straat)Meubilair
11. Verlichting & verkeersregelinstantaties (VRI)

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2023

Beleidskader

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het regulier onderhoud, storingsonderhoud, het planmatig (groot)onderhoud alsmede de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen. De kapitaalgoederen worden conform de vastgestelde beheerplannen beheerd.

Het beleid, beheer en de financiële gegevens met betrekking tot het onderhoud van kapitaalgoederen zijn in het volgende schema samengevat.

INr.Nr.	Kapitaalgoed	Beheer-/beleidsplan	Looptijd tot en met	Begrote exploitatielast 2023 bedragen x €1.000 *
1	Riolering	Beheerplan Riolering	2025	790
2	Gebouwen	Beheerplan Gebouwen	2025	750
3	Kunstwerken	Beheerplan Civiele Kunstwerken	2025	167
4	Wegen	Beheerplan wegen	2025	1.528

5	Water	Beheerplan Water	2025	208
6	Groen	Beheerplan Groen	2025	2.060
7	Spelen	Beheerplan Speelvoorzieningen	2025	170
8	Sport	Beheerplan Buitensportaccommodaties	2025	574
9	Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen	2025	230
10	(straat)Meubilair	Beheerplan Meubilair	2025	150
11	Verlichting en verkeersregelinstallaties	Beheerplan Openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	2025	311
			Totaal	6.938

* Bedragen zijn exclusief de uren eigen personeel. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Ontwikkelingen 2023

Areaaluitbreiding

Eind 2022 zal het Plan Buyten den Veste te Naarden (Storkterrein) in beheer worden overgedragen aan de gemeente. In totaal 5.000 m² openbare ruimte nieuw te onderhouden areaal.

De Krijgsman is een gebiedsontwikkeling waarin circa 10 fases nieuwbouw wordt gerealiseerd. Met de oplevering van fase 3 t/m 5 zal in 2023 het areaal met 50.000 m² worden uitgebreid. Voor het jaarlijkse periodiek onderhoud is een structurele verhoging van diverse exploitatiebudgetten benodigd.

1. Riolering

Onderhoud

Ook dit jaar worden alle straat- en trottoirkolken, wordt het een deel van hoofdriool gereinigd en geïnspecteerd en vindt planmatig beheer en onderhoud van de gemalen en pompputten plaats. Voorkomende schade aan het hoofdriool wordt gelijk opgepakt en hersteld. Alle gemalen en pompputten worden gereinigd en er wordt een controleronde gedaan. Om de rioolpompen, overstorten, bergbezinkvoorzieningen en het grondwatermeetnet op afstand te kunnen controleren, te bedienen en/of uit te lezen, vindt de aanbesteding van de benodigde hoofdpost/meetsystemen begin 2023 plaats.

Grootschalige vervanging

In 2022 is er een start gemaakt met de voorbereiding voor de vervanging van de riolering in de Spiegelstraat e.o. en de Graaf Wichmanlaan e.o. (Bussum) en het Van der Helstpark e.o. (Muiderberg). De uitvoering van deze projecten starten dit jaar.

Verder wordt een start gemaakt met de voorbereiding van andere herinrichtingsplannen voortkomend uit het nieuwe GRP 2023-2026.

2. Gebouwen

Medio 2023 zal de huidige raamovereenkomst met de bouwkundig aannemer aflopen. Een nieuwe aanbesteding zal begin van het jaar worden opgestart. Het groot onderhoud zal volgens de meerjarenonderhoudsbegroting worden uitgezet. Begin 2023 zal de nieuwbouw Sportcentrum Bredius door

de asset Gebouwen in beheer worden genomen. Eind 2022 zal de nieuwbouw Brandweerkazerne Muiden worden opgeleverd. Het huidige pand zal hiermee overtalig zijn en wordt afgestoten. De nieuwe locatie wordt eigendom van Brandweer Gooi en Vechtstreek. De gemeente zal hier enkel huurder zijn van het openbare toiletgedeelte en een kantine als wijkpost voor Beheer en Service. Het groot onderhoud voortkomend uit de SIM-subsidies voor monumentale panden zal verder worden uitgezet. De meerjaren onderhoudsbegrotingen zullen verder worden verfijnd.

We gaan dit jaar uitvoering geven aan de duurzaamheidsmaatregelen vanuit het ESCo-project (*MITS GOEDGEKEURD DOOR DE RAAD*). Het pakket duurzaamheidsmaatregelen voor het reguliere areaal (dus zonder de panden die onder het ESCo-project vallen) zullen worden geactualiseerd en aan de raad worden aangeboden.

We gaan een vastgoedsysteem aanschaffen, waarmee ook het energieverbruik gemonitord kan worden.

3. Kunstwerken

Het veilig houden en het goed functioneren van de kunstwerken wordt jaarlijks gewaarborgd door middel van planmatige onderhoudswerkzaamheden en het inspecteren van de kunstwerken. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd door de contractaannemer. De gecontracteerde werkzaamheden betreffen het reinigen van de bruggen, het smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. Storingen en schades aan de beweegbare bruggen worden ook opgelost door de contractaannemer.

De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen van Muiden en Muiderberg wordt door Waternet uitgevoerd. De bruggen in de kern Naarden wordt door de afdeling Beheer en Service bediend.

Naast de onderhoudswerkzaamheden worden er ook groot onderhoud of vervangingswerkzaamheden uitgevoerd volgens het Beheerplan Kunstwerken. De voorbereiding hiervan is gestart en zal worden uitgevoerd zoals:

- Hakkelaarsbrug; groot onderhoud, vervangen verkeerseinen;
- Risico-inventarisatie en evaluatie en eventuele daaruit voortvloeiende aanpassingen op beweegbare bruggen in het kader van bedieningsveiligheid.

De brug gelegen in de Hoofltaan moet hersteld worden. In 2023 wordt de brug hersteld. Daarnaast vindt er een areaaluitbreiding plaats door toevoeging van de bruggen in het Naarderbos. Ook zijn er gesprekken gaande met het Rijksvastgoedbedrijf en Vattenfall over de overname van respectievelijk de Groenebrug en de PENbrug door de gemeente.

4. Wegen

Beheer

In Beheerplan Wegen heeft een verdere uitdieping van de onderhoudsplanning plaatsgevonden inclusief de financiële vertaling daarvan. Tevens is er aandacht voor een integrale benadering van het kapitaalgoed Wegen, doordat ook aspecten als gladheidsbestrijding en straatreiniging zijn betrokken.

Onderhoud

Het gangbaar en veilig houden van de wegen is een belangrijk taak en vindt dagelijks plaats. De meldingen van bewoners of weggebruikers worden geregistreerd en zo snel mogelijk opgelost. Het klein dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk door onze eigen medewerkers van Beheer en Service uitgevoerd. Ook kan een contractaannemer ingezet worden. In 2021 is rondom de kernen Muiden en Muiderberg gestart met uitvoering van de werkzaamheden die voortkomen uit het Wegenbeheerplan. De uitvoering van deze werkzaamheden wordt projectmatig in fases uitgevoerd en lopen door in 2023. De uit te voeren maatregelen worden integraal uitgevoerd met de vakdisciplines riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen.

De uitvoering van het onderhoud deelproject Muiden Zuid/West is het 3e kwartaal 2022 gestart en loopt qua uitvoering door in het volgende jaar. Het wegenareaal van de gemeente is eind 2022 geïnspecteerd. Met deze nieuwe inspectieresultaten wordt de huidige onderhoudsstaat van de wegen, zoals de elementenverhardingen (klinkers, tegels) en de asfaltverhardingen, geactualiseerd. De te nemen onderhoudsmaatregelen vanuit deze inspectie worden getoetst en planmatig uitgevoerd. Het gaat dan om wegvakken die bestaan uit elementenverharding of asfaltverharding. De nieuwe asfalt deklagen worden uitgevoerd in een geluidreducerend asfalt, zodat omwonenden minder last hebben van geluidsoverlast door motorvoertuigen.

Grootschalige vervangingen – herinrichtingsprojecten

In 2022 is er een start gemaakt met de voorbereiding voor de projecten Spiegelstraat e.o., de Graaf

Wichmanlaan e.o. (beiden Bussum) en het Van der Helstpark e.o. (Muiderberg) . Bewoners van deze wijk zijn betrokken bij de projecten door middel van informatieavonden en enquêtes. De uitvoering van deze projecten start in 2023. De projecten Vesting Oost Muiden, Vesting West Muiden, Buitendijken Muiderberg staan gepland 2023 – 2025. Echter deze projecten zijn nog niet in voorbereiding. Dit heeft te maken met het in kaart brengen van werkzaamheden en planning van nutsvoorzieningen. Tevens wordt in de komende jaren in Muiden, Muiderberg en Naarden een glasvezelnetwerk aangelegd.

In 2021 is het project Beerensteinerlaan e.o. in uitvoering gegaan. De bovengrondse weginrichting in deze laan en straten wordt gewijzigd, gelijktijdig met deze uitvoering wordt de riolering vervangen en worden alle verhardingen vernieuwd. De verwachting is dat dit project medio 2023 gereed is.

Verder wordt een start gemaakt met de voorbereidingen van de herinrichtingsprojecten die voortkomen uit het nieuwe GRP 2023-2026 en het Kaderplan Verkeer Centrum Bussum, zoals de rioolvervanging en herinrichting van diverse wegen in Het Spiegel en het centrum van Bussum.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van inclusie en de uitvoering van de Visie Buitenruimte verbeteren we de toegankelijkheid van de openbare ruimte van Gooise Meren. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteeklocaties en stoepen, het in- en uitlopen van openbare voorzieningen en de haltering locaties openbaar vervoer. Ook wordt in de ontwerpfase van een nieuw inrichtingsplan de toegankelijkheid van de openbare ruimte getoetst aan de hand van de CROW-richtlijnen.

Straatreiniging

Het kwaliteitsniveau voor de straatreiniging binnen Gooise Meren wordt op beeldkwaliteit onderhouden. De afgelopen jaren is voor het gehele beheerareaal inclusief de stationsgebieden het kwaliteitsniveau 'voldoende' gehanteerd. In de Visie Buitenruimte is vastgesteld dat de centra van de twee stadskernen, vesting Naarden en vesting Muiden op het kwaliteitsniveau 'goed' worden onderhouden. In het voorkeursscenario in de vastgestelde beheerplannen wordt dit onderscheid losgelaten en wordt overal beeldkwaliteitsniveau C gehanteerd.

5. Water

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de waterwegen, zoals het verwijderen van riet, overtollige waterplanten en drijfvuil, is in 2022 het areaal aan water, beschoeiingen/damwanden wat door de gemeente onderhouden moet worden, in kaart gebracht. Dit jaar worden deze arealen op staat van onderhoud en gebreken geïnspecteerd en daar waar nodig wordt onderhoud uitgevoerd.

6. Groen

Groen is een kernkwaliteit van onze gemeente die we willen behouden en het liefst willen versterken. Het periodiek onderhoud en correctief onderhoud van groen heeft betrekking op alle beplantingen, bomen en grasachtige vegetaties die bij Gooise Meren in eigendom en beheer zijn.

Bij onderhoud wordt geen onderscheid gemaakt tussen groot en dagelijks onderhoud. Er is eigenlijk geen sprake van groot onderhoud, aangezien de werkzaamheden jaarlijks terugkeren. Het klein of dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks bekostigd vanuit de exploitatie. De reconstructies of vervangingen worden beschouwd als investeringen. Jaarlijks vervangen we een deel van de beplantingen. Bij deze vervangingen is het streven de biodiversiteit te vergroten. Dit helpt bijvoorbeeld bij de bestrijding van de eikenprocessierups doordat meer natuurlijke vijanden aanwezig zijn in het groen. Bij een grotere biodiversiteit zijn de risico's op ziektes en plagen kleiner. Ook monitoren we de ontwikkeling van de Japanse Duizendknoop, Reuzenberenklauw en de verspreiding van eikenprocessierups nauwlettend.

Op basis van de resultaten van de technische inventarisatie in 2022 worden in 2023 plantvakken met sierheesters gerenoveerd/ omgevormd met het oog op beheersbaarheid. Bij de soortkeuze wordt rekening gehouden met de biodiversiteit.

7. Spelen

We zorgen voor het uitvoeren van het periodiek onderhoud aan speelvoorzieningen en toetsen op de veiligheid van onze speeltoestellen en ondergronden. Waar nodig treffen we correctieve herstelmaatregelen.

Vervangingen

Jaarlijks vervangen we een deel van de ondergronden en speeltoestellen vanwege schade, einde levensduur of veroudering. Bij vervangingen of herinrichting wordt, in het kader van bespeelbaarheid van de openbare ruimte, gekeken of er in de directe omgeving speelmogelijkheden zijn of gecreëerd kunnen worden waarbij de

huidige locatie aansluit, kleiner/anders ingericht kan worden of misschien zelfs kan vervallen. Herinrichtingen worden vroegtijdig aan de buurt kenbaar gemaakt middels bewonersbrieven en de gemeentelijke website. Buurtparticipatie is een vast gegeven binnen ontwerp en inrichtingselementen. Vanaf 2019 houden wij bij een herinrichting of vervangen rekening met de inclusieve samenleving. Daar waar mogelijk wordt de speelvoorziening aangepast om beter aan te sluiten aan de leeftijdscategorie en de speelbehoefte vanuit de omgeving.

De volgende speelplaatsen worden heringericht:

- Herziening speelplaatsen in Buitendijke Muiderberg;
- Opwaardering skatevoorzieningen in Bussum, Naarden en Muiderberg;
- Voetbalveld Van Galenlaan Bussum;
- Speelplaatsen Esther de Boer van Rijklaan Bussum en Piet Mondriaanlaan Muiderberg.

8. Sport

De buitensportaccommodaties worden beheerd volgens het opgestelde meerjarenonderhoudsplan. We zorgen dat de sportcomplexen functioneel, schoon (basis) en veilig zijn. Velden en banen zijn ingericht en functionerend volgens bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit: voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, atletiek en honk- en softbal.

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen zullen uitgevoerd worden volgens de planning uit het meerjarenonderhoudsplan, te weten veld 2 op sportpark Naarden en veld 3 op sportpark de Kuil.

9. Begraafplaatsen

Begraafplaatsen zijn plaatsen waar al eeuwenlang afscheid wordt genomen van dierbare overledenen. Begraafplaatsen dienen dan ook om verschillende redenen tot waardevolle monumenten te worden gerekend. Vaak zijn er fraai beeldhouwde gedenktekens te vinden of zijn er personen begraven die op lokaal of nationaal niveau een belangrijke rol hebben gespeeld. Bovendien hebben nogal wat begraafplaatsen een parkachtig karakter of zijn zelfs als zodanig aangelegd en zijn er bijzondere of zeldzame bomen en heesters te vinden.

Conform de raadsmededeling inzake 'Resultaten het onderzoek begraafplaats Muiden' worden de werkzaamheden aan het drainageplan voorbereid.

10. (Straat)meubilair

In het beheerareaal gemeente Gooise Meren staan ca. 9300 verkeersborden dan wel straatnaamborden. De verkeersborden zijn het afgelopen jaar geïnventariseerd en in het beheersysteem gedigitaliseerd. Tevens zijn de verkeersborden geïnspecteerd op beeldkwaliteit. Aan de hand van de resultaten wordt per locatie de resultaten bekeken om een mogelijke sanering van verkeersborden te bewerkstelligen. Deze sanering heeft als doel een duidelijker en overzichtelijker verkeersbeeld te verkrijgen en minder verrommeling op straat. Het reguliere onderhoud aan de verkeersborden zoals het rechtzetten van verkeersborden en dragers, het schoonmaken en verkeersborden en het vervangen en/of bijplaatsen wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door medewerkers van Beheer en Service.

Het reguliere onderhoud aan het straatmeubilair wordt onderhouden door de inzet van de medewerkers van Beheer en Service. Aan de hand van het schouwresultaat van het beheerareaal en meldingen worden palen, fietsenrekken, afvalbakken, hekwerken, plattgrondkasten, anti-parkeerbeugels, komportalen en overige objecten indien nodig hersteld en gereinigd. De houten zitgedeeltes van de zitbanken worden indien noodzakelijk geschilderd, gereinigd of vervangen.

De kruismarkeringen (belijningen) ten behoeve van de invalideparkeerplaatsen en oplaadlocaties binnen het beheerareaal van de gemeente Gooise Meren worden aan de hand van de onderhoudsstaat opgefrist zodat de zichtbaarheid duidelijk blijft.

11. Verlichting & verkeersregelininstallaties (VRI)

De gemeente Gooise Meren zorgt ervoor dat de openbare verlichting op de wegen en straten in woon- en industriegebieden goed functioneert en er verzorgd uitziet. De onderhoudswerkzaamheden betreffen het schoonmaken van de lichtmasten en armaturen, het verwijderen van bestikking, en het vervangen van gloeilampen door duurzame ledverlichting, zodat er bespaard wordt op het energieverbruik. De schade- en

storingsmeldingen worden wekelijks afgehandeld. Dit wordt gemonitord door een 4-wekelijks overleg met de contractaannemer. Verplaatsingen van lichtmasten of aanpassingen van de armaturen worden per aanvraag getoetst en op maatwerk uitgevoerd. Voor de diverse projecten is de voorbereiding van de vervanging van de lichtmasten en armaturen gestart en wordt er een nieuw lichtplan gemaakt. Het gaat dan om projecten zoals het Spiegel. De duurzame armaturen worden in combinatie met herstelwerkzaamheden aan de bestrating en riolering aangebracht. Ook wordt aan de hand van een nieuw vervangingslichtplan de armaturen in de wijk Keverdijk vervangen.

In 2022 is er een start gemaakt met de nieuwe contractaannemer voor het onderhoud van de verkeersregelinstallaties. Een nulmeting over de toestand van de installaties wijst uit welke installaties op korte termijn vervangen of aangepast moeten worden. In 2023 is er een plan voor de vervanging of aanpassing van de installaties op basis van de nulmeting. De vlotte en veilige doorstroming van verkeer wordt hiermee geborgd.